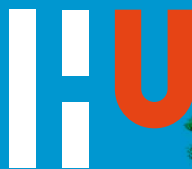
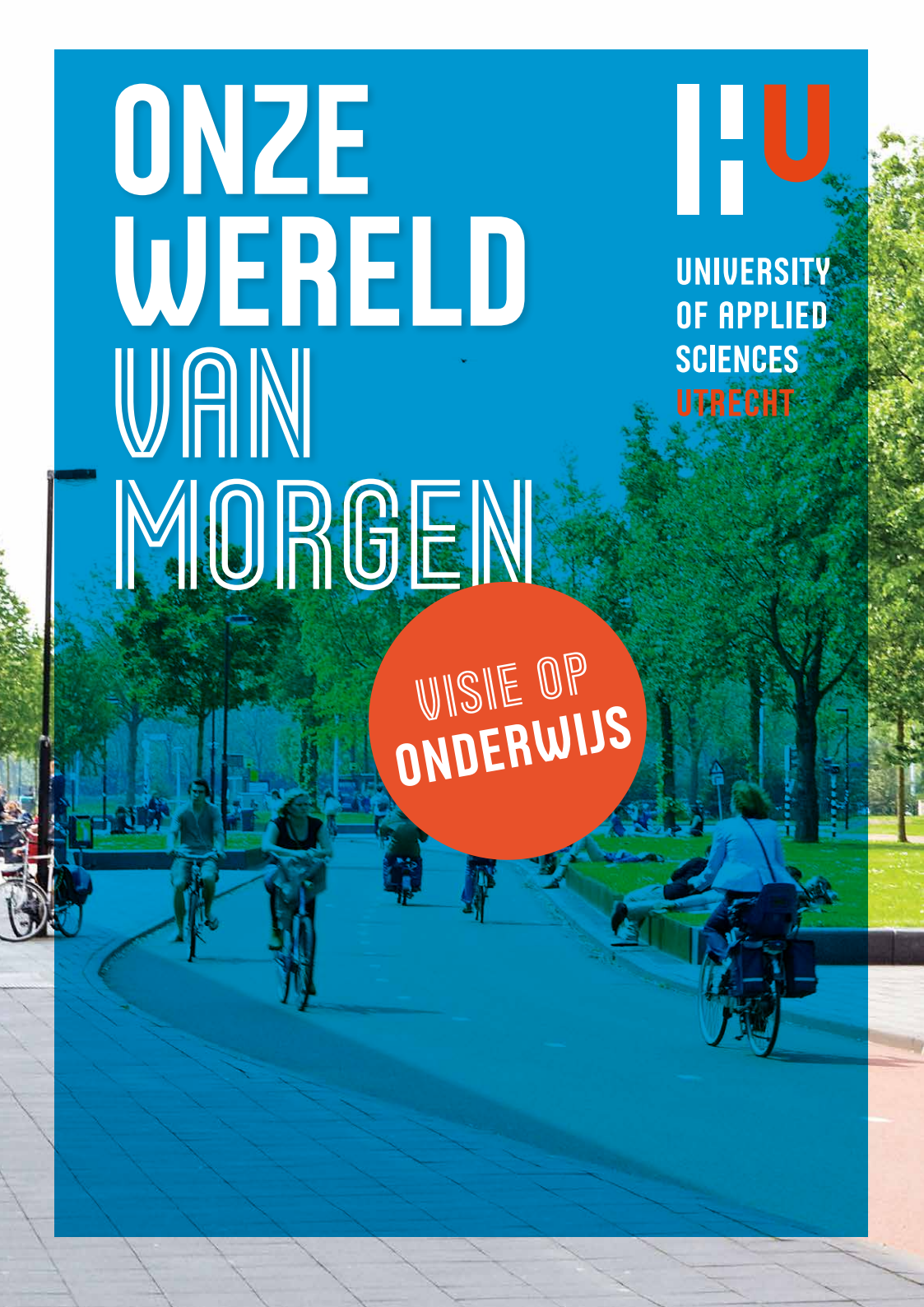

ONZE WERELD VAN MORGEN

UNIVERSITY
OF APPLIED
SCIENCES
UTRECHT

VISIE OP
ONDERWIJS

Onze wereld van morgen

Leven is leren,
eigen werk creëren.

Door ambitie gedreven

mijn leerroute vorm te geven.
Zo vind ik samen mijn weg
door doen en laten.
Kijk ik wat kan, denk ik vooruit,
word ik eindeloos gezien
zodat ik durf.

Doordat ik word wie ik ben
en visie heb op wat er kan,
treed ik buiten de grenzen
van mijn wereld
van startbekwaam tot expert.

Een leven lang de tijd.

Innovatief en onderzoekend

leren samen kennis te creëren

voor mijn vak door mijn beroep
duurzaam bestendig
Onderwijs leert te leren
onderzoeken en te ervaren,
geeft toegang tot de toekomst

zodat ik kan bijdragen

aan onze wereld van morgen.

- HU -

VOORWOORD ONZE WERELD VAN MORGEN

De HU gaat voor kwalitatief goed, uitdagend en inspirerend onderwijs. We leiden onze studenten op tot gewilde professionals die in staat zijn actuele praktijkkennis te combineren met theoretische kennis, en die met hun kritisch vermogen hun werkveld verder helpen. Wat zijn onze drijfveren, wat is onze visie op onderwijs? Hoe zien wij onze wereld van morgen?

De HU staat samen met studenten en partners in een dynamische, internationaal georiënteerde samenleving waarin kennis zich razendsnel ontwikkelt. Een deel van onze studenten komt in beroepen terecht die nu nog niet bestaan. Toch bereiden we hen zoveel mogelijk voor op deze nieuwe wereld. Dat doen we door hen kennis en tools in handen te geven waarmee ze zichzelf én de beroepspraktijk blijvend kunnen ontwikkelen. Bij Hogeschool Utrecht is het concept leven lang leren leidend voor het onderwijs. Dat realiseren we met deskundige, gemotiveerde medewerkers.

Onze onderwijsvernieuwingen zijn gebouwd op een stevig fundament: onze onderwijsvisie, waaraan honderden HU-docenten en studenten hebben meegedacht. Daaruit zijn ontwerpdimensies voor ons onderwijs voortgekomen. De visie en ontwerpdimensies geven richting én ruimte bij het vernieuwen van ons onderwijs. Ze zorgen dat we binnen de hogeschool dezelfde taal spreken en dezelfde uitgangspunten hanteren én ze geven ruimte voor docenten(teams) om binnen hun eigen specifieke omstandigheden invulling te geven aan het onderwijs.

De ontwerpdimensies zijn tegelijkertijd niet in beton gegoten. Onderwijs is een dynamisch proces en gezamenlijk blijven we onderzoeken hoe we vorm willen geven aan leren en onderwijs. Periodiek zullen we daarom de ontwerpdimensies herzien, waarbij feedback van onze docenten en studenten, naast maatschappelijke en didactische ontwikkelingen de richting bepalen.

We nodigen je graag uit om je te laten inspireren en om samen ons onderwijs voor onze wereld van morgen te blijven ontwikkelen!

Jan Bogerd
Lid College van Bestuur Hogeschool Utrecht

INHOUD

1 HOGESCHOOL UTRECHT IN 2020 EN DE VISIE OP ONDERWIJS

pagina 08-09

2 VISIE OP LEREN

pagina 10-15

3 VIJF UITGANGSPUNTEN VOOR ONZE ONDERWIJSVISIE

pagina 16-25

4 ONTWERPDIMENSIES GEVEN RICHTING

pagina 26-31

5 DIALOOG OVER ONDERWIJS

pagina 32-35

1 / HU 2020 EN DE VISIE OP ONDERWIJS

Hogeschool Utrecht heeft strategische lijnen uitgezet in het document Hogeschool Utrecht in 2020. Die lijnen hebben we vervolgens vertaald naar een agenda voor onderwijsinnovatie. Daarin wordt de strategie van de HU verbonden met de dagelijkse onderwijspraktijk. Dat heeft een visie op onderwijs opgeleverd, plus ontwerpdimensies voor het ontwerpen van onderwijs.

In de strategische koers 'Hogeschool Utrecht in 2020' is beschreven welke focus de HU kiest om de ontwikkelingen in de beroepspraktijk mede vorm te geven:

- **University of Applied Sciences**

Praktijkgericht onderzoek speelt een belangrijke rol binnen de HU: als instrument om nieuwe kennis en inzichten te genereren, als basis om de beroepspraktijk te helpen met innovatieve oplossingen voor complexe vraagstukken en als vaardigheid om studenten *evidence based* te leren werken.

- **Onderwijs voor studenten van 17 – 67 jaar**

De HU biedt onderwijs voor een Leven Lang Leren: een onderwijsconcept dat zich richt op startende en ervaren professionals.

SAMEN ONTWIKKELEN WE ONS ONDERWIJS VOOR MORGEN

- **Verankerd in de regio Utrecht**

In co-creatie met de beroepspraktijk in de regio leiden we professionals op en geven we het onderwijs en het onderzoek vorm. Hiermee dragen we bij aan de concurrentiekracht van onze dynamische regio met veel kenniswerkers en een sterke economische motor.

- **Meer focus**

De HU brengt focus aan in het onderwijsassortiment en het onderzoek. Wij leggen ons toe op waar we goed in zijn en waar professionals op de arbeidsmarkt en de beroepspraktijk om vragen. Ook Europese ontwikkelingen volgen wij met belangstelling. Op die manier groeien wij verder in de kwaliteit van ons onderwijs aan startende en werkende professionals.

2 / VISIE OP LEREN

Everybody is a genius.

*But if you judge a fish by its ability to climb a tree,
it will live its whole life believing that it is stupid."*

- Albert Einstein -

Leren is een persoonlijk en continu proces. Het is onze taak om de natuurlijke leerbehoefte en motivatie van studenten te ondersteunen en om hen te begeleiden bij het halen van maximale resultaten. Zo stellen wij de student in staat zijn of haar talenten optimaal in te zetten voor de beroepspraktijk, het vakgebied en de samenleving. De 21ste eeuw is een tijdperk van complexe, multidisciplinaire vraagstukken. Die vragen om creatieve en innovatieve probleemoplossers die kritisch denken, ethisch handelen en multidisciplinair samenwerken. Kennis of vaardigheden zijn alleen van waarde als ze daadwerkelijk op het juiste moment ingezet kunnen worden. Daarom is leren een kernwaarde. Die valt uiteen in de waarde van het leren zelf, de waarde van de resultaten die je daarmee behaalt en de waarde van de persoonlijke ontwikkeling door de impact van het leren op het bewustzijn.

Het leren zelf en de professionele ontwikkeling van de student staan centraal. Essentieel is dat het onderwijs aansluit bij de behoefte van de student qua tempo, interesse en niveau. Aankomende en werkende professionals hebben behoefte aan zelfstandigheid, keuzevrijheid, vertrouwen in hun eigen kunnen en positieve relaties met anderen. Autonomie, competentie en verbinding vormen de grondslagen onder intrinsieke motivatie.

... Door ambitie gedreven ...

Linda van Wilpen, studente Logistiek en Economie

De visie op leren bij de HU wordt derhalve gekenmerkt door:

- Samen leren: co-creatie en leren in leerteams.
- Persoonlijk leren: in ieder leerproces staat de persoonlijke leerbehoefte van de lerende professional centraal waarbij aangesloten wordt bij tempo, inhoud, motivatie en niveau van de student met als doel maximale leeropbrengsten te genereren.
- Leren leren: Leren als strategie om de beroepspraktijk te professionaliseren en te innoveren.
- Leren in de 21e eeuw: In het leren wordt gebruik gemaakt van echte leersituaties, echte vraagstukken en ethische dilemma's van nu en voor de toekomst.

Naast de visie op leren laat de HU-onderwijsvisie zien hoe de HU invulling geeft aan haar onderwijs. **De vier elementen 'leren samen kennis creëren' zijn daarin cruciaal:**

- **LEREN** om professionals op te leiden tot startbekwaam en duurzaam inzetbaar op de arbeidsmarkt van de 21e eeuw. Dat doen we gepersonaliseerd: eigen talenten, keuzes en ontwikkelingsbehoefte bepalen tempo, route, niveau, inhoud en volgorde. Dit geldt voor startende en werkende professionals.
- **SAMEN** leren we en ontwikkelen we nieuwe kennis: met elkaar in leerteams, gebaseerd op onderzoek en in co-creatie met de beroepspraktijk.
- **KENNIS** staat centraal: we genereren het, delen expertise en ontwikkelen zelf nieuwe kennis waardoor we een University of Applied Sciences zijn.
- **CREËREN** gericht op toegevoegde waarde in de vorm van professionalisering en innovatie van de beroepspraktijk, om bij te dragen aan de wereld van morgen.

EEN DEEL VAN ONZE STUDENTEN
KOMT TERECHT IN BEROEPEN DIE
NU NOG NIET BESTAAN

... Een leven lang de tijd ...

Annemiek KleinJan-Uneken, stagecoördinator opleiding oefentherapie Cesar

3 / VIJF UITGANGSPUNTEN VOOR ONZE ONDERWIJSVISIE

1 Leven lang leren

Wij bieden onderwijs voor startende en ervaren professionals van 17 tot 67 jaar: een leven lang leren. We leiden niet alleen instromers op de arbeidsmarkt op, maar ook mensen die al werken en hun kennis en vaardigheden willen actualiseren, aanscherpen, verbreden en verdiepen. De maatschappij heeft immers behoefte aan professionals die zich blijven(d) scholen en daarmee vakbekwaam worden en blijven. Dat noemen we Leven Lang Leren. Wij richten ons op de gehele leerloopbaan van starters en professionals. Dit uitgangspunt vormt de basis voor de keuzes voor vormgeving en didactiek van ons onderwijs.

Co-design voor kinderen met kanker – UCREATE

Kanker is in Nederland de meest voorkomende doodsoorzaak onder kinderen. Adequaat eten, drinken en bewegen tijdens het behandeltraject verhoogt de kans op overleven en de kwaliteit van leven. Maar juist kinderen met kanker ervaren veel problemen met voeding en beweging. Het afgelopen jaar werkten 5 (digitale) ontwerpbureaus samen met 27 studenten en 3 onderzoekers van de Hogeschool Utrecht aan interactieve producten gericht op het stimuleren van adequaat eet- en beweeggedrag van kinderen met kanker.

Tijdens het onderzoeksproject 'Participatief Ontwerpen voor KinderOncologie (POKO)' werden verschillende prototypes ontwikkeld, bijvoorbeeld een Smaaklab om kinderen uit te dagen verschillende smaken uit te proberen.

2 Onderwijs in co-creatie met de beroepspraktijk

Leven lang leren in beeld

Jeune de Graaf, huidtherapeute, heeft een eigen praktijk voor huid- en oedeemtherapie. Zij heeft bij Hogeschool Utrecht (HU) haar bachelor VT Huidtherapie gevolgd. Afgelopen jaar heeft ze de post-hbo-opleiding Huidtherapie na brandwonden gevolgd aan de HU. Deze opleiding is door de HU in co-creatie met de het brandwondencentrum in Beverwijk ontwikkeld met o.a. plastisch chirurg Paul van Zuijlen. Zij werkt ook mee aan onderzoek van de HU en het brandwondencentrum naar de effectiviteit van deze nabehandelingen zodat patiënten nog beter behandeld kunnen worden in de toekomst. De huidtherapeute Jeune is tijdens haar opleiding getraind door de HU in het uitvoeren van dit soort onderzoek.

De HU verbindt beroepspraktijk, onderwijs en onderzoek met elkaar. Studenten, docenten, onderzoekers en werkveld werken nauw samen. Ze leren van elkaar en inspireren elkaar. Door intensieve samenwerking kunnen we optimaal bijdragen aan de professionalisering en innovatie van de beroepspraktijk. Wij leveren goed opgeleide beroepsbeoefenaren af die optimaal zijn toegerust voor hun werk. Zij zijn verder in staat te reflecteren op hun eigen handelen en bovendien beschikken over kennis, vaardigheden en attitudes om hun beroepspraktijk te innoveren.

Met onze wortels in de beroepspraktijk en onze blik op de toekomst is ons onderwijs gedegen en onderbouwd, praktisch toepasbaar en gericht op vaardigheden die nodig zijn om te participeren in een werkomgeving van de 21ste eeuw. Dit betekent dat de 21e eeuwse vaardigheden van groot belang zijn.

3 Onderwijs gebaseerd op praktijkgericht onderzoek

Onderzoekend vermogen stelt studenten en professionals in staat creatief, innovatief en methodisch te werk te gaan. Zij hebben een onderzoekende houding, kunnen onderzoeksresultaten toepassen en zelf de onderzoeksacyclus doorlopen. Het onderwijs van de HU wordt voortdurend gevoed door bewezen methoden en technieken uit de beroepspraktijk én door methoden en technieken die in onderzoek onder meer vanuit onze eigen kenniscentra worden ontwikkeld. De studenten en professionals geven wij dus state-of-the-art methoden mee, maar daarnaast ook de capaciteiten om in de eigen context te onderzoeken wat werkt. De technieken van vandaag zijn immers niet noodzakelijk die van morgen. De kennis die de HU genereert via het eigen onderzoek, stellen we actief beschikbaar voor de beroepspraktijk en de samenleving.

Juni 2014: SBRM verkozen tot Opleiding van het Jaar door Jong Ondernemen.

Maurice Luimes, opleidingscoördinator SBRM (Small Business en Retail Management) aan de HU: "Onze opleiding heeft sinds het begin van haar bestaan - nu 10 jaar geleden - gekozen voor een vooruitstrevend en innovatief onderwijsconcept. Een concept dat op dit moment nog steeds uniek is onder alle SBRM-opleidingen in Nederland: wij willen te allen tijde dat onze studenten zélf ondernemen. Een student krijgt bij ons niet of nauwelijks iets voorgeschoteld, elk onderzoek dient hij/zij zelf in gang te zetten, literatuur te zoeken, onderzoek te plegen, enzovoort. Wij bieden slechts een kader waarvan wij aangeven dat studenten daaraan moeten voldoen om studiepunten te halen, de rest is aan hen."

[...]

Luimes vervolgt: "[...] Waar wij voor staan is dat we studenten in het begin van het jaar in het bijzonder uitdagen om een innovatief product op de markt te brengen. Dit heeft in het verleden meerdere malen briljante producten opgeleverd, zoals innovatieve spellen, MVO (massa)producten of het - al voor de grote doorbraak - gebruik maken van nieuwe methodieken, zoals 3D printen. Daarnaast stimuleren we de studenten altijd om te zoeken naar een mooie en met name externe locatie voor de aandeelhoudersvergadering. Wij kunnen ieder jaar weer trots zijn op onze studenten."

4 Gepersonaliseerd leren als raamwerk voor talentontwikkeling

Honours bij de FNT:

Zep Mouris had niet het gevoel dat hij genoeg leerde bij de reguliere opleiding Technische Informatica, en koos in zijn derde jaar er het honoursprogramma bij te doen.

Niels Rensink van Bouwtechnische Bedrijfskunde richtte een studievereniging op en wist daarnaast ook nog een internationaal programma in Valencia te volgen.

Ingrid Spaan van Life Sciences wilde zelfstandiger te werk gaan tijdens haar studie en wist te excelleren met het vak Vaardigheden Biochemistry.

De inrichting van het onderwijs biedt studenten de mogelijkheid zelf de regie te nemen over hun leerproces. Er zijn eindkwalificaties die aangeven welke resultaten behaald moeten worden, maar de student bepaalt zelf de weg, het tempo en de volgorde om daar te komen. We noemen dat gepersonaliseerd leren. Dat vraagt om een curriculum met zo min mogelijk volgtijdelijkheid en veel zelfstandig te volgen modules. Leerwegonafhankelijke toetsing is het uitgangspunt. Studenten kunnen zelf kiezen of en in welke mate ze onderwijs en begeleiding nodig hebben.

**DE STUDENT BEPAALT
DE WEG, HET TEMPO EN
DE VOLGORDE**

KENNIS ONTWIKKELT ZICH RAZENDSNEL

Dat begint met een serieuze en goede intake voor alle studenten voorafgaand aan de studie. Dat gesprek vormt de opmaat voor de leerloopbaan, in welke fase die zich ook bevindt. De intake is een geschikt instrument om een relatie met de (aankomende) professional te starten of te verdiepen. De student van vandaag is immers ook een collega-professional, en daarmee een verbinding met de beroepspraktijk van nu of straks.

De HU biedt ambitieuze startende en ervaren professionals mogelijkheden voor extra verbreding en verdieping: meer gestructureerd of open en op eigen initiatief. Honoursonderwijs is gericht op waardecreatie voor beroep en samenleving.

5 Didactiek gericht op startende én ervaren professionals.

Blended learning, de combinatie van face-to-face onderwijs, leren op de werkplek, leerteamlernen en online leren maakt gepersonaliseerd leren in toenemende mate mogelijk. Studenten maken zich via internet op hun eigen leer- of werkplek al veel kennis en ervaring eigen. Zo krijgt het face-to-face onderwijs meer toegevoegde waarde omdat verdieping op de stof beter mogelijk is. Er ontstaan meer mogelijkheden om aandacht te besteden aan persoonlijke en professionele ontwikkeling. Blended learning betekent ook dat kennisverwerving en vaardigheidsontwikkeling altijd vanuit een beroepscontext plaatsvinden. Studenten vormen leerteams op basis van ambities, doelstellingen en beoogde resultaten. Samen leren is essentieel bij succesvol onderwijs. Studenten nemen verschillende rollen in ten opzichte van elkaar in het team; zij leren elkaars 'kritische vriend' te zijn.

Theo van den Bogaart (FE) is betrokken bij het ontwikkelen en uitvoeren van de blended master Leraar Wiskunde:

'Een aspect dat individueler en anders geworden is, is dat we kennisoverdracht zijn gaan opnemen en verwerkingsopdrachten er omheen aanbieden. In het voorbereidende gedeelte zitten webl lectures,

stukken film, opdrachten en gezamenlijke documenten van studenten. Die vormen de basis voor de bijeenkomst. Iedereen die daar verschijnt heeft er van tevoren over nagedacht en het is zichtbaar waar men staat. We zien dat het een kwaliteitsimpuls geeft omdat je je leerproces van tevoren opstart, studenten beter zijn voorbereid en waardoor we de bijeenkomst heel effectief kunt gebruiken. Dat zijn zeer positieve resultaten; ik ben andere mastercursussen eveneens blended gaan aanbieden.

bekijk film

HUbl is hierbij een rijke digitale leeromgeving, daarmee doorloop ik een wekelijkse cyclus met studenten waarin voorbereidende opdrachten worden gedaan, waarin op afstand in een leerteam of in college met leerteams wordt samengewerkt en waarbij er afsluitend een consoliderend en reflecterend moment is, waarna je vaststelt wat er gedaan is.'

... leren samen kennis te creëren ...

Peter Blind, docent Onderwijskunde

4 / ONTWERPDIMENSIES GEVEN RICHTING

Op basis van deze visie op onderwijs en leren zijn veertien ontwerpdimensies geformuleerd die zowel richting als ruimte geven voor de vormgeving van ons onderwijs. We nodigen docenten(teams) uit zelf de dimensies in te vullen, vorm te geven en betekenis te geven. Van belang is dat docenten dit niet individueel, maar collectief doen: een succesfactor voor onderwijsvernieuwing. Daarmee ontstaat 'sensemaking' en kan er kennisuitwisseling tussen docenten plaatsvinden, essentieel om het onderwijs verder te verbeteren.

Onderwijs in co-creatie met de beroepspraktijk

1. Het onderwijs komt tot stand in co-creatie met de beroepspraktijk.
2. Vraagstukken uit de beroepspraktijk verbonden aan de kennis en expertise binnen de HU zijn de basis voor het onderwijs.

Praktijkgericht onderzoek als kennisbasis

3. Het onderwijs is state-of-the-art en gebaseerd op actueel en relevant onderzoek.
4. Het onderwijs stimuleert het onderzoekend vermogen van studenten.

**"IK ZIE STUDENTEN GRAAG
ALS PROACTIEVE PARTICIPANTEN
DIE MEEHELPEN ONS ONDERWIJS
VORM TE GEVEN"**

Gepersonaliseerd leren

5. Het onderwijs stelt de studerende professional in staat de regie te voeren over zijn persoonlijke en professionele ontwikkeling en leerproces.
6. Het onderwijs wordt voorafgegaan door een intake- en matchingsprocedure.
7. Het onderwijs biedt ruimte aan (startende) professionals voor profilering door deel te nemen aan honourstrajecten.
8. Het onderwijs bestaat zoveel mogelijk uit zelfstandig te volgen eenheden.
9. De toetsing is leerwegaafhankelijk.
10. Het curriculum is niet-volgtijdelijk waar het kan en volgtijdelijk waar dat moet.

HU-didactiek

11. Het onderwijs kent een didactiek van ervaren leren.
12. Het onderwijs is vormgegeven vanuit de didactische uitgangspunten van blended learning.
13. Een leerteam van studenten is uitgangspunt bij het leerproces.

bekijk film

Kwaliteit

14. Onafhankelijke, externe erkenning is uitgangspunt van ons kwaliteitsbeleid. Voor degree-onderwijs wordt dat uitgevoerd door de NVAO. Voor het non-degree-onderwijs verricht een onafhankelijke commissie van in- en externe deskundigen die toetsing, waar mogelijk aangevuld door een beroepscertificerende instantie.

ERVAREND LEREN STAAT CENTRAAL

ONDERWIJS IN CO-CREATIE MET DE BEROEPSPRAKTIJK

... Zodat ik kan bijdragen aan onze wereld van morgen ...

Nick Verstege, student Technische Bedrijfskunde

5 / DIALOOG OVER ONDERWIJS

We zijn trots op deze visie en de ontwerpdimensies. Om het onderwijs op basis hiervan vorm te geven en uit te voeren is echter meer nodig. Onontbeerlijk is de uitwisseling van kennis en ervaringen tussen docenten en docententeams, het leren van elkaar, concrete ondersteuning bij ontwerp en herontwerp. Ook de invulling van scholing, support en professionalisering is een belangrijk punt. En vooral: samen inspiratie opdoen! De HU streeft er daarom naar actief de dialoog te blijven voeren tussen docenten en studenten, op weg naar nog mooier en nog beter onderwijs voor onze studenten van 17 tot 67!

[bekijk film](#)

A woman with blonde hair tied in a bun, wearing a dark blue double-breasted coat and a beige scarf, is leaning on a wooden railing. She is smiling and looking towards the camera. A black bag is slung over her shoulder. The background is a blurred industrial or modern building interior with large windows and structural elements.

**“THE BEST WAY TO
PREDICT THE FUTURE
IS TO DESIGN IT!”**

COLOFON

Uitgave:

Hogeschool Utrecht
2015

Fotografie:

Femke van den Heuvel
Jan-Willem Groen
Harold van der Kamp
Ed van Rijswijk

Vormgeving:

RAAK Grafisch Ontwerp